

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefon 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptyckiego 49, Wydział Powiatowy, pok. 10.

Polski wniosek w Genewie zwyciężył

GENEWA 8.VI Podczas dyskusji w międzynarodowej konferencji pracy nad trwaniem czasu pracy pracowników umysłowych wniosek polski, przewidujący wyznaczenie trzech kategorii pracowników umysłowych poszedł bez sprzeciwu 41 głosami.

Rada Ligi i sprawa mniejszości

MADRYT 8.VI Agencja Hava- wrotku i powzięcie decyzji, która podtrzyma raz jeszcze tezę o roli Rady Ligi w akcji ochronnej i odrzucił pogląd, jakoby cały system ochrony mniejszości należał do organów Ligi Narodów.

Niemcy ponoszą porażkę w Madrycie

BERLIN 8.VI Z powodu wyniku obrad w Madrycie Niemców ogarnia wielki pesymizm. Obecna sesja jest komentowana jako nowa porażka Niemiec. Pisma madryckie donoszą, że cała sesja przyjmuje dla Niemiec niekorzystny obrót, spowodowana przykrym incydentem, który poprzedził przyjazd Stressemana, mianowicie Stresseman mówiąc o kwestjach mniejszości, zwrócił uwagę, że sprawy mniejszościowe powinny być traktowane równomiernie we wszystkich państwach, a więc i Hiszpanii, która posiada prowincje Kaledoniję i inne, gdzie zamieszkuje mniejszości. Dzienniki

Minister Boerner w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ 8.VI Dziś o godz. 9 rano przybył tu do gmachu dyrekcji P. i T. minister Boerner, powitany przez prezesa dyrekcji Maciejewskiego, który przedstawił p. ministrowi naczelników i inspektorów dyrekcji. P. minister w krótkich słowach odpowiadając, zaznaczył jak wielką rolę odgrywa Bydgoszcz w pocztownictwie, wreszcie zwracając się do wszy-

Walne zgromadzenie delegatów L.O.P.P w Warszawie

WARSZAWA 8.VI Dzisiaj w gmachu instytutu aerodynamicznego w Warszawie rozpoczęto obrady walne Zgromadzenie L.O.P.P. nad rozwojem prac na rok ubiegły. Po sprawozdaniu i referacie w obrótach finansowych Zarządu L.O.P.P. wyrażono Zarządowi uznanie za jego pracę, które dała tak doniosłe

Stressemanowi zaznaczył, że niemiecki minister powinien wiedzieć, że w Hiszpanii nie istnieje kwestja mniejszościowa. Korrespondent niemiecki w Madrycie wyraża ubolewanie, że Stresseman delegacją niemiecką nie spotkała przyjaznej atmosfery i oskarża prasę hiszpańską o francofilstwo. Ten sam pesymizm cechuje Niemców w słońsku do przeprowadzenia w życie spraw reparacyjnych, a przedewszystkiem kwestja ewakuacji Nadrenji, które bezwzględnie sprzeciwić się będzie przedewszystkiem Polsce i innemu państwu.

skich zebranych urzędników oświadczyl, że bardzo dobrze rozumie dzisiejsze ciężkie położenie urzędnika państwowego, lecz Polska jest jeszcze za młoda, by mogła sobie pozwolić na tak olbrzymie wydatki. Musimy wytrwać, bo tak każe obecna rzeczywistość. Następnie p. minister udzielił posłuchania, a po południu przeprowadził inspekcję oddziałów pocztowych.

rezultaty dla państwa. Po dyskusji udzielono głównemu Zarządowi L. O. P. P. absolutorium. Na zjazd przybyły 32 delegacje Komitetów wojewódzkich. Udział zebranych był bardzo liczny, między innymi przybyli przedstawiciele władz miejskich i prasy.

Podziękowanie rządu Rzeszy Joungowi

BERLIN 8.VI Kancelarz Rzeszy Muller nadesłał do przewodniczącego Komisji reparacyjnej Jounga depezę z gorącym podziękowaniem rządu rzeszy i wy-

raził uznanie za niezmordowaną i pełną poświęcenia pracę. Podziękowanie złożył również całej grupie amerykańskiej za gorliwą współpracę.

Proces Jakubowskiego zbliża się ku końcowi

BERLIN 8.VI W procesie Jakubowskiego odbywają się, już ostatnie przesłuchania świadków. Dziś zostało zakończone postępowanie sądowe. W poniedziałek nastąpi przemówienie prokuratora. Mowy zaś obrońców i oskarżycieli będą miały miejsce we czwartek. Dzisiaj zeznawał cały szereg świadków, wśród których i wszyscy współwizniowie, stwierdzając przytem, że z Jakubowskim bardzo trudno było porozumieć się w niemieckim języku i zeznali, że Jakubowski do końca twierdził, że jest niewinnym. W dalszym ciągu świadkowie zeznali, że na pytanie ich, dlaczego oskarżony nie stwierdził swej niewinności podczas przewodu sądowego, Jakubowski odpowiedział, że to napróżno, gdyż i tak ani prokurator, ani sędziowie nie uwierzą mu. Urzędnik więzienny

Perfidja niemiecka

BERLIN 8.VI z Wrocławia donoszą, że jeszcze w ciągu czerwca odbędzie się w Opolu przedstawienia polskie. Czynniki rządowe wyrażają nadzieję, że instytucje niemieckie nie będą czynić żadnych zastrzeżeń, i że nie dopuszczą do jakichkolwiek czyn-

Rozruchy antyżydowskie w Wiedniu

WIEN 8.VI Przed gmachem Uniwersytetu doszło starcia między studentami żydami. W ich obronie pierwszy brał udział hebrajskiemu. Studenti narodowcy rozproszyli żydów. Rektor uniwersytetu wezwał studentów do spokoju i zaznaczył, że w razie powtórzenia się ekscesów ujęcie najsturowszych zarządzeń i zamknięcie uniwersytetu.

Król Jerzy wybiera się do Czechosłowacji

WIEN 8.VI Z Pragi donoszą, że jedno ze uzdrowisk czechosłowackich utrzymało zapytanie od naczelnego lekarza króla Jerzego, czy możliwym jest przybycie króla celem wyzyskania tamtejszych walorów klimatycznych. Zarząd zdrojowiska zawiadomił, że wszelkie usiłowania będą przedsięwzięte celem ulokowania tak dostojnego gościa. Wyjazd króla jest spodziewany na koniec czerwca.

Międzynarodowa konferencja rolnicza

BUKARESZT 8.VI W międzynarodowej konferencji rolniczej Zanneu (Luksemburg) i Balbaner udział pięciu ministrów rolnictwa. Dietrich (Niemcy), Frauches (Francja), Lessona (Italia), Zanneu (Luksemburg) i Balbaner (Belgia). Na część gości rumuński minister rolnictwa Michalace wydał obiad.

Czy odnowiliście prenumeratę na miesiąc czerwiec?

Nowy gabinet M. Donalda przystępuje do pracy

LONDYN 8.VI Członkowie nowego gabinetu udali się dzisiaj do króla Jerzego, celem otrzymania urzędowych pieczęci. Pierwsze posiedzenie nowego gabinetu odbędzie się jeszcze prawdopodobnie w dniu dzisiejszym.

Ks. Biskup Bandurski w święcie P. W. i W. F.

WARSZAWA 8.VI. (tel. wł.) Dziś przybywa z Wilna ks. Biskup Bandurski który weźmie udział w uroczystościach święta P. W. i W. F. Ks. Biskup Bandurski wygłosi kazanie na pl. Marszałka Piłsudskiego.

Wycieczka polaków z Ameryki w Krakowie

KRAKÓW 8.VI Dziś przybyła do Krakowa wycieczka związku narodowego Polaków z Ameryki w liczbie 29 osób. Po zwiedzeniu zabytków Krakowa wycieczka udała się do Salin w Wieliczce.

Skazanie rotm. Gartnera.

WIEN 8.VI Dzisiaj w sądzie wiedeńskim zakończyła się rozprawa przeciwko rtm. Feliksowi Gartnerowi o zamordowanie księżniczki egipskiej Zizi Mouheb. Gartner został skazany na 12 lat ciężkiego więzienia.

Henderson przybędzie do Madrytu

BERLIN 8.VI W kołach Rady Ligi Narodów obiega pogłoska, że do Madrytu na sesję Ligi ma przybyć nowy ambasador zagr. Artur Henderson.

Gen. Sosnkowski w Tarnopolu

TARNOPOL 7.VI Dnia 6 bm. przybył do Tarnopola insp. gen. Kazimierz Sosnkowski w sprawach służbowych.

Trocki chce uszczęśliwić Anglię

KONSTANTYNOPOL 8.VI Donoszą z Konstantynopola, że Trocki wystosował pismo do premiera Mac. Donalda z prośbą o zezwolenie na przyjazd jego do Anglii. Prośbę swą motywuje Trocki chęcią poratowania zdrowia, gdyż klimat miejscowy rujnuje i tak już poderwane zdrowie.

Okręgowy Związek Straży Pożarnych staje do walki z najwściebniejszym wrogiem powiatu - pożarami

Jak już donosiliśmy, odbyło się posiedzenie zarządu Okr. Zw. Str. Poż.

Na posiedzeniu tem po dokonaniu prezydium Zarządu, postanowiono w celu propagandy postawionemu zorganizować „Tydzień Przeciwożarowy”, by możliwie najdokładniej uświadomić ludność powiatu, jaką ma być najsukcesywniejsza walka z żywiołową kleską ciągłych pożarów, które od kilku lat ciągną nekajką ziemię lidzką.

Termin „Tygodnia Przeciwożarowego” wyznaczono na czas od 7 do 14 lipca.

Cały powiat zostanie podzielony na komitety gminne i lokalne, pracujące w najbliższej łączności z Zarządem. Organami pomocniczymi komitetu „Tygodnia Przeciwożarowego” będą urzędy gminne, policja strażnicza i pogotowie przeciwpożarowe. W każdej miejscowości, osiedlu, ludności drogą popularnych pogadanek (wzłączną rolę ma tutaj do spełnienia nauczycielskie) wykładów odczytów z przeobrażeniem, będzie pouczano na jak zapobiegać i walczyć skutecznie z ogniem. W czasie „Tygodnia Przeciwożarowego” przeprowadzą jak najwięcej apeli, s-lernów, zbiórek, ćwiczeń z dojazdami do pobliskich ostleści swego rejonu. Każda miejscowość winna mieć zrobioną w „Tygodniu” przynajmniej jeden wzrostowy bosak i tłumnicę. Drużyny pogotowia przeciwpożarowych czy też soltisi muszą sprawdzić w asystencji policji urządzenia kominów każdego domu mieszkalnego w powiecie.

Władnie urządzenie, niedokładności lub braki po pewnym u-kreślonym czasie muszą być usunięte. Komitety lokalne będą organizowane przeważnie w miejscowościach upatrzonych na ogniska przyszłych nowych straż.

Rozwój przemysłu papierniczego w Polsce

Z okazji otwarcia Powazecznej Wystawy Krajowej w Poznaniu, ukazała się praca Tadeusza Czerniewskiego, dyrektora Związku Zawodowego Papierników Polskich pod tytułem „Przemysł Papierniczy w Polsce”, przedstawiająca rozwój tej ważnej gałęzi naszego przemysłu krajowego w ciągu dziesięciolecia niepodległości Polski, oraz jej stan obecny. Autor stwierdza, że w okresie 1918-1928 liczba fabryk papieru wzrosła z 20 na 26, liczbą maszyn papierniczych zwiększyła się z 33 do 49, produkcja papieru wzrosła z 15,000 ton do 127.662 ton, a wartość produkcji z 1.145.000 do 125.000.000. Ogółem wyprodukowano papieru w Polsce bez tektury w tonach: w roku 1919 - 15.000, 1920 - 23.000, 1921 - 28.090, 1922 - 43.120, 1923 - 50.390, 1924 - 51.340, 1925 - 85.340, 1926 - 88.370, 1927 - 118.640, 1928 - 127.662.

Produkcja tektury wynosiła w roku 1928 ogółem 25.791 ton z czego surowej 15.361, zakładu i prespianu 1.262, a tektury białej, brązowej, starej etc. 9.168 ton.

Najważniejszymi surowcami do wyrobu papieru są: drzewo papiernicze czyli t.zw. papierowka, celuloza, szmaty i zużyty papier. Fabryki papieru spotrzebowują drzewna papiernicza i celulozy w roku 1925-446.000 mtr. prz., w roku 1926-450.000 mtr. prz., rok 1927-636.000, a w 1928-765.000 m. prz. Przyrost roczny drzewna papierniczego oblicza Ministerstwo Rolnictwa na około 1.300.000 m. prz. Niestety wywóz drzewna papierniczego dokonywany jest w ilościach, nie stojących w żadnym stosunku do przyrostu drzewna i wzrastającej z roku na rok konsumpcji krajowego przemysłu papierniczego i celulozowego. Za chodzący tedy obawa, że Polska w niedalekiej przyszłości nie będzie posiadała swierczyny i będzie musiała ją importować z Czechosłowacji, Finlandji i innych krajów. Z jednej strony nadmierny wyrab lasów: swierczkowych na eksport, z drugiej strony nadatowane wyreby spowodowane regulacją serwitutów, daniną lasową i t. d., doprowadziły do takiego stanu rzeczy, że Polska w latach 1926-1927 i 1928, wykspertowała zagranicę przeszło 7.200.000 m. prz., drzewna swierczkowego, gdy przyrost swierczyny w tym samym okresie czasu, wyniósł zaledwie 3.900.000 m. prz.

Stajemy więc - mój autor - wobec paradoksalnego zjawiska, że wywozimy surowiec zagranicę zasilać nim zwłaszcza niemiecki przemysł celulozowy, a w tym samym czasie sprowadzamy z zagranicy celulozę i masę drzewną. W roku 1927 sprowadziliśmy z zagranicy celulozy 9.643 tony, wartości 5.666.557 zł. i masy drzewnej 5.687 ton wart. 1.179.374 zł., a w roku 1928 celulozy 9.058 ton na sumę 5.397.484 zł., a masy drzewnej 7.726 ton wartości 1.916.895 zł.

Produkcja drugiego podstawowego surowca do wyrobu papieru, t.j. celulozy przedstawiała się w ostatnich czterech latach w tonach następująco (celuloza siarczynowa i sodowa ogółem): w roku 1925-46.260, w 1926 - 48.720, w rok 1927 - 54.630, r. 1928 - 58.630. Szmaty i konopne do wyrobu bibulek i cenniejszych gatunków papieru, posiadamy w Polsce w ograniczonych ilościach. Wskutek niedostatecznej wysokości cła wywozowego, najlepsze gatunki szmat uciekają zagranicę, uszczuplając jeszcze bardziej nasze skromne zapasy.

Przemysł papierniczy polski, rozbudowuje się już od szeregu

ZAKŁAD KRAWIECKI
MICHAŁ PECH i Syn
1031 Wilno, Zamkowa 10, tel. 10-04.

Co słychać nowego?

9 Niedziela

Dziś: 3 po Z. Sw.
Jutro: Bogumiła

Biuletyn stacji meteorologicznej w Nowogrodzku z dnia 8.VI 1929 r.

Godz. 6.17. Ciśnienie powietrza 752. Kierunek wiatru południowy; szybkość 2 metry na sek. Niebo 0 zachmurzone. Temperatura powietrza +11,8°.

Godzina 12.17. Ciśnienie powietrza 754. Kierunek wiatru południowy; szybkość 3 metry na sek. Niebo 0,7 zachmurzone. Temperatura powietrza +14,6°.

Godzina 20.17. Ciśnienie powietrza 758. Kierunek wiatru południowo-wschodni; szybkość 3 metry na sek. Niebo 0,8 zachmurzone. Temperatura powietrza +9,4°.

W roku 1918 powstał Związek Zawodowy Papierników, do którego należą obecnie 15 największych fabryk papieru o 39 maszynach papierniczych (na ogólną liczbę 49 maszyn) oraz 2 fabryki tektury.

Posiedzenie Sejmiku w Baranowiczach

W dniu 6 b. m. w sali konferencyjnej Starostwa o godzinie 10-tej odbyło się posiedzenie Sejmiku pow. Baranowickiego. Na porządku dziennym obrad było 1) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 2) Uchwalenie zmian w preliminarzu budżetowym Sejmiku na rok 1929/30. W myśl wskazań Urzędu Wojewódzkiego oraz zaciągnięcia pożyczki w wysokości 100 tysięcy zł. na powiększenie środków obrotowych w okresie letnim kiedy wpływy podatkowe są b. n. ike, a w tym celu, aby uzyskać ta pożyczkę p. starosta Emeryk specjalnie udając się do Warszawy, celem definitywnego załatwienia w uzyskaniu tej pożyczki. 3) Sejmiki uchwalili: wybudować zorzową ogniotrwałą stajnię i obórę na fermie (Uznogł). Następnie umówiono 2-ch członków do Powiatowej Komisji Oświaty Pozaszkolnej w osobach p. Siemurka Antoniego członka Wydziału Pow. i p. Kotłowskiego Marjana członka Sejmiku. - Z pośród spraw bieżących na uwagę zasługują ustalenie terminu wyjazdu wycieczki samorządowej do Poznania na P. W. K. w dniu 27 czerwca. - Dzień ten wybrano dlatego, aby wycieczka trafiła na pokaz hodowlany, który będzie na P. K. W. i pokaz ten wiele dać może cennych wskazówek dla powiatu tembardziej, że w wycieczce tej wezmą udział członkowie Sejmiku, Wydziału Powiatowego i po 2-ch radnych z każdej gminy powiatu. - Podać tu wypada, że Sejmik Baranowicki uchwalając tego rodzaju sprawę, bez wątpienia i w dużym stopniu przyczyni się do pomyślnego rozwoju powiatu dla dobra wszystkich obywateli.

Ceny na artykuły pierwszej potrzeby

Starosta nowogrodzki następująco wyznaczył ceny na niżej wskazane artykuły 1-szej potrzeby za 1 kg.

1) Makę, szmatę w hurcie 33 gr. w detalu gr. 37.

2) Chleb razowy w detalu gr. 30.

3) Makę 70 proc. (wyłową) w hurcie 48 gr. w detalu gr. 53.

4) Chleb 70 proc. (pyłowy) w detalu gr. 48.

5) Makę 80 proc. (szatrowaną) w hurcie 40 gr. w detalu gr. 46.

6) Chleb 80 proc. (szatrowany) w detalu gr. 38.

7) Siemianin gat. w detalu zł. 4.

8) Sadło w detalu zł. 4 gr. 40.

9) Szynek surowy ze słoniną w detalu zł. 3 gr. 10.

10) Łopatki w detalu zł. 2 gr. 50.

11) Zebekka w detalu zł. 2 gr. 10.

12) Boczek w detalu zł. 4.

13) Schab w detalu zł. 3.

14) Szmalce w detalu zł. 4 gr. 40.

15) Mięso wołowe i gat. w detalu zł. 1 gr. 80.

16) Mięso wołowe konserwe w detalu zł. 2 gr. 50.

17) Cielęcina w detalu zł. 1 gr. 50.

18) Cielęcina konserwa w detalu zł. 1 gr. 80.

Ceny powyższe obowiązują na całym terenie powiatu Nowogrodzkiego od dnia 7 czerwca 1929 r. aż do odwołania i winne być uwidocznione w cennikach na widocznych miejscach we wszystkich miejscach sprzedaży.

Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyżej wymienionych ulegają karze aresztu do 6 tygodni lub grzywny do 10.000 zł. w drodze administracyjnej.

Wyjazd p. Wicewojewody

Pan Wicewojewoda Godlewski wycieczka dzisiaj rano do Wilna na VII i zjazd delegatów Ognisk Związku Polskich Nauczycieli Szkół Powzecznych Woj. Wileńskiego i Nowogrodzkiego.

Zjazd trwa od 9-11-go.

P. Wicewojewoda powraca do Nowogrodzka w poniedziałek z rana.

Stan zasiewów

Główny Urząd Statystyczny podaje do wiadomości, że miesiąc maj miał naogół temperaturę powyżej średniej wieloletniej od 2 i pół do 2 i pół stop. C. przyczem najmniejsze odchylenie notowano w rejonie Pńska, średnie zaś odchylenie wynosiło 2,0 stop. dla większości rejonów kraju.

Opadów otrzymała Polska dostateczną ilość, przechodzącą w niektórych rejonach w nadmiar jak np. Bydgoszcz 230,8 proc. - średniej wieloletniej, Cieszyń (198,5), Kalisz (163,7) jedynie rejon Wilna i Białegostoku otrzymały 55,5 proc. i 73,0 opadów średniej wieloletniej.

W ciągu całego m-cia utrzymywała się naogół ciepła i słoneczna pogoda. Ilość ciepła i słońca dla wegetacji roślinnej była dostateczna.

Stan zasiewów w ciągu maja znacznie się polepszył i w stopniach kwalifikacyjnych (5 oznacza stan wyborowy, 4 dobry, 3 średni, przeciętny, 2 - mierny, 1 - zły) około 20 maja dla całej Polski przedstawiał się następująco:

	1929	1929	1928
koniec kwietnia	20-V		
koniec maja			
Pszenna ozima	3,3	3,1	2,7
Zyto ozime	3,4	3,3	2,5
Czerniec ozimy	3,0	2,9	2,7
Pszenna jara	3,2	-	3,0
Czerniec jary	3,4	-	3,2
Owies	3,3	-	3,2

Najlepszą kwalifikacją ozimim wykazują woj. centralne, południowo i woj. wołyńskie. Wegetacja jarych zbóż we wszystkich województwach postępuje naogół dobrze.

„Lag-Baomer“ w Stołpcach

STOLPEC (kor. wł.) W dn. 28 maja r. b. odbył się w Stołpcach obchód żydowski święte narodowe: „Lag-Baomer”. W obchodzie wzięli udział oprócz społeczeństwa niezorganizowanego: Żydowska Szkoła Powzeczna, Tarbut, młodzież skautowa przy Tarbutcie, Hehaluc-Pionier i inne organizacje żydowskie. Uczestność rozpoczęła się od modłów w Wielkiej Bożnicy, oraz przemówienia okolicznościowego Prezesa Stowarzyszenia Tarbut, nauczyciela Żyd. Szkoły Powz. i znanego działacza żydowskiego p. Joselewicza.

Po wysłuchaniu przemówienia p. Joselewicza, utworzył się pochód młodzieży, dość barwny i obażyły, zdejając ku przedmiściu w stronę Okinczy. W pochodzie młodzieży towarzyszyli nader licznie społeczeństwo żydowskie, aż do miejsca, gdzie rozradowana dziesiątka siedła do autobusów, którymi udano się wycieczkę do lasów Okinczyckich. Tu dopiero rozpoczęła się prawdziwa radość, zabawy i zawody sportowe. Nie zapomniano i o nagrodach za wycieczki sportowe, przyczem władze związku młodzieży skautowej, udokorowały swego członka odznaczonego Związku, lilijką „Chawacel” za uratowania od utonięcia uczestnika V kl. tut. gimnazjum - Las-

W Stołpcach. Nagrody wręczał pp. M. Bog n, Klibański i Sz. Goldin.

Po południu przybyło do lasu sporo publiczności z posród rodzin młodzieży. Zabawa rozpoczęła się wesołym rytmem. Powrót, który przeciągnął się do godz. 10 tej wieczorem, (gdy autobusy kilkakrotnie musiały przyjechać, by zabrać wycieczkę w lesie młodzież) odbył się znowu pięknie i okazałe. Droge od przedmiściu oświetlały różnobarwne ognie, rozległy się głośne okrzyki witań i powitań ze strony oczekującej publiczności na widok powracającej z hymnem „Hatikwa” na ustach młodzieży.

Jeszcze słówko o znaczeniu święta „Lag Baomer”. Za panowania rzymskiego cesarza Hadriana, który począł uciskać żydowskie, wybuchło powstanie żydowskie, pod wodzą bohatera żydowskiego Bar-Kochba, przy poparciu ówczesnego duchownego przywódcy i uczzonego żydowskiego Rabi Akiwa. Bonatercy powstanców wyginęli z przywódców, a między niemi i Rabi Akiwa - żywcem darto skóra... Stąd rocznica tego smutnego powstania, z biegiem czasu, dla upamiętnienia bohaterkich wysiłków - dziś stała się świętem narodem żydów.

Z prac Wydziału Powiatowego

Dnia 7 czerwca odbyło się posiedzenie Wydziału Powiatowego, na którym postanowiono: w sprawach finansowych - z powodu niezatwierdzenia przez Ministrowi Skarbu statutu podatku inwestycyjnego, oraz nieotrzymania niektórych pożyczek a zwłaszcza pożyczki konwersyjnej w sumie 877 tysięcy złotych, zachodzi potrzeba redukcji tego rocznego budżetu sejmikowego o sumę około 200 tysięcy złotych. - Wydział Powiatowy zawiązał wykonanie poważniejszych robót, jak: w szkole rolniczej i fermie w Berdowie, oraz zastoso- wane będą jak najdalej idące oszczędności. Przewodniczący starosta J. Bogatowski oświadczył jednak, że poczyni starania by pozostałe luki budżetowe w związku z nieotrzymaniem pożyczek były wypełnione, na co otrzymał upoważnienie Wydziału.

W sprawach opieki społecznej - postanowiono wykupować dzieci schroniska sejmikowego w Sielcu w dodatkowe ubranie letnie (Schronisko Sejmikowe w Sielcu ma być w najbliższym czasie wyekskwitowane przez cudzoziemca. Ciekawe czy może dojść do tego, by tak potrzebna w powiecie pożyteczna instytucja humanitarna mogła być zlikwidowana? - Wydział Powiatowy wypowiedział się za wprowadzenie ustawy o nadzorze nad buhajami od dnia 1 kwietnia 1931 r. i uruchomieniem tymczasem 2 obwodów nadzorczych w gminach lipniskiej i ejszyskiej; subwencje - Komitet „Dnia Spółdzielczości” ma otrzymać zwrot kosztów urzędowania tego dnia; w sprawach bieżących - na zapytanie Pana Prezesa Sądu Okręgowego w Wilnie czy liczba adwokatów i obrońców upoważnionych jest w powiecie dostateczną, Wydział Powiatowy wypowiedział się za powiększeniem liczby adwokatów: w Lidzie - 1 i w Ejszyskach - 2, podczas gdy liczba obrońców jest aż nadto wystarczająca.

Freblówka Klubu Kresowego

BARANOWICZE (kor. wł.) W numerze podzieliłom pisa- liśmy o zakończeniu roku szkolnego freblówki Klubu Kresowego. Sprawa przedskolki jest niestety na naszym terenie zbyt mało doceniana. Widzimy, że przedszkola powstają tylko tam, gdzie znajduje się grono matek dobrej woli, matek wytrwałych i wycieczki regionalną po Nowogrodzku i Białostocczyźnie. Wycieczka rozpocznie się zjazdem uczestników dn. 14 lipca w Nowogrodzku. Wykłady odbywać się będą na terenie w Nowogrodzku, Czombrowie (Sopliczynie), nad Swiętą, jez. Koldycowskim, w Zaosiu, Rusie, Korelicach, Cyrynie, Tuhanowiczach i t. d. i będą poświęcone Mikiewiczowi. Przewidziane są wykłady prof. R. Górskiego, prof. Limanowskiego, naucz. konserw. p. Jerzego Romera. Z Nowogrodzka wycieczka wyruszy pod kierunkiem pp. Jerzego Remera i prof. M. Limanowskiego na Brasławszczyznę, docierając do naszego największego jeziora - nad Narocz.

Należy przypuszczać że wgląd na cel jaki przyświeca organizatorom kursów oraz pozostawienie wykładowi jako zapewnienia wysoka pp. profesorów wymienione kursy cieszyć się będą wielką frekwencją nauczycielstwa jak również i innych grup inteligencji miejscowej.

Freblówka Klubu Kresowego

Pragniemy wierzyć, że w przyszłym szkolnym roku w ślad przykładu freblówki baranowickiej inni miasta naszego Legatowiczowej, Lubaniskiej, i Województwa i się przedskolki Korwin-Piotrowskiej, które za organizowały freblówkę i które

Konferencja rolna instruktorów Sejmiku i Org. Rolniczych w Baranowiczach

W dniu 6 b. m. w lokalu Starostwa w Baranowiczach odbyła się konferencja Rolna instruktorów Sejmiku i zjednoczonych organizacji Rolniczych według następującego porządku dziennego. 1) Sprawozdanie egżymona Powiatowego. 2) Sprawozdanie poszczególnych instruktorów rejonowych. 3) Sprawy wycieczek. 4) Wystawy gminne i pokazy propagandowe - hodowlane. 5) Akcja nawozowa. 6) Akcja drzewkowa. 7) Założenie sądów wzorowych w gospodarstwach produkcyjnych. 8) Walka ze szkodnikami drzew owocowych. 9) Założenie pszek pokazowych w szkołach powzecznych. 10) Sprawa kredytu hodowlanego. 11) Kredyty na budowę ogniotrwałych gospodarstw dla wsi skomasowanych. 12) Urządzenie świetlic w gminach dla młodzieży wiejskiej. 13) Referat inspektora Urz. Wojew. p. Jackowskiego oraz szereg innych spraw wiazących się ściśle z rolnictwem. Obecni na konferencji p. starosta Emeryk, p. nac. Wydz. Roln., p. Bokun insp. Rolny Wojewódzki p. Jackowski, agronom powiat. p. Stalinski, Instruktor rejonowy p. p. Kulakowski, Wróblewski, Siemaszko i Ciernicki, nstr. Org. Roln. p. p. Choromański i Sieklucki. Konferencja ta, która zaczęła się o godz. 17 m. 30 a skończyła się o godz. 21 nosiła charakter bardzo szerokiej i rzeczowej dyskusji przygotowującej konkretne wnioski do mającej się odbyć w dniu 7 b. m. Komisji Rolnej. Na podkreślenie tu zasługują wniosek p. Bokuna egżymona Powiatowego, który wycieczki do stacji doświadczalnej w Bielnianach i Hanusowie, a udział instruktorów rolni i uswiadomieni rolnicy powiatu. Nawijając do powyższego w związku ze sprawami rolnictwa na powiecie w dniu 7 b. m. odbyło się posiedzenie podkomisji hodowlanej na której postanowiono zorganizować w ciągu okresu letniego i jesieniowego osiem pokazów propagandowo-hodowlanych oraz cztery wystawy pokazowe gminne, które odbędą się w następujących miejscowościach i terminach: w Wolnej dnia 16 czerwca, w Kroszynie 26 czerwca, w Swojczytach 7 lipca, w Pojone 14 lipca, w Luszniewie 21 lipca, w Małchowcach 18 sierpnia, w Miłowicach 25 sierpnia i Baranowiczach wyłączone pokaz trójdziennej chlewniej w dniu 10 października. Pokazy-wystawy w Stołpcach 1 października w Horodyszcu 8 października, w Lachowiczach 15 października, w Ostrowiu 22 października.

KRONIKA STOŁPECKA

Z życia strzeleckiego. W dniu 9 b. m. odbył się doroczny Walne Zebranie Oddziału Zw. Strzeleckiego w pow. stołpeckim. Na porządku dziennym zebrał: 1) dokonanie wyborów nowych władz Oddziału i 2) dokonanie wyborów po dwóch delegatów z każdego oddziału na Zjazd Obwodowy, wyznaczony na Zjazd 26 czerwca r. b. w Stołpcach.

Egzaminy uczniów 7-mio kl. szkoły w powzecznej w Stołpcach. Egzaminy uczniów 7-mio kl. szkoły Powzecznej w Stołpcach, odbędą się do wszystkich oddziałów tej szkoły w dniu 10 czerwca r. b.

Jeszcze o obchodzie dnia spółdzielczości i żydowski Bank Ludowy Spółdzielczy nie pozostał na samym końcu. Władze tej spółdzielni, zorganizowały odczyt publiczny na temat spółdzielczości. Odczyt odbył się w remizie straży ogniowej.

Rzemieślnicze zebrania przedwyborcze. Dnia 2 czerwca r. b. w gmachu Bożnicy przy ul. Szkolnej, odbyło się zebranie przedwyborcze Związku Rzemieślników żydowskich w Stołpcach, do Nowogrodzkiej Wojewódzkiej Izby Rzemieślniczej.

Zebrań stowarzyszenia „Jutrznia”. Odbyło się dnia 2 czerwca, na którym wygłoszono sprawozdanie z działalności stowarzyszenia.

Życie kulturalno-społeczne w Turcu. Dnia 2 czerwca r. b. Towarzystwo Domu Ludowego w Turcu urządza przedstawienie amatorskie. Wygłoszą trzy sztuki: „Kalostra”, „Zemsta” i „Trzy chwile śmierci”.

Dochoz z przedstawienia przeznaczono na fundusz zapomogowy dla młodzieży szkolnej w Turcu, udając się na Powzeczny Wystawę Krajową w Poznaniu.

Z Chwałowicz. Kolo Młodzieży Wiejskiej w Chwałowiczach, gminy Swierżewskiej urządzą przedstawienie amatorskie, wystawiając sztukę p. t. „Zagłoba-swatek”.

Dochoz odczyt przeznaczony na cele oświatowe.

Szczęśliwe miasteczko

Małe miasteczko niemieckie Vetschu, położone w Sprewaldzie, obchodziło ostatnio uroczystość, której romantyzm zadąć może kłam utyskiwaniom na szarym z rzeczywistości. Uroczystością tą był festiwal, urządzony z racji spłacenia przez rzeczone miasteczko - dzięki skarbom amerykańskiemu, jaki mu się dostał w udziale - wszystkich obciążających je długów publicznych i umorzenia tu sama drogą zaległych podatków.

Przed wielu laty jeden z najuboższych mieszkańców Vetschou wyemigrował do Ameryki i tam dorobił się kolosalnej fortuny, którą przekazał rodzinie swojemu miastu. Majątek, zyskany w ten sposób przez małego, okazał się tak olbrzymim, że pozwolił na spłacenie wszystkich podatków, z jakimi zalegała uboga ludność cierpiąca szczególnie podczas lat nieurodzajów, a uwolnienie jej od wszelkich podatków za rok bieżący i przyszły, na spłacenie wszystkich długów, zaciągniętych przez zarząd miasteczka, a nadto na urządzenie wystawy produktów lokalnych i tej okazji festiwalu, trwającego trzy dni, podczas których bawiono się, jedzono, pito i tańczono za darmo.

Obchód ten miał nadto jeszcze jedną dobrą stronę, a mianowicie ułatwił badaczom różnorodnych kultur i cywilizacji etnicznych zapoznanie się z ciekawymi obyczajami Wendyjskich wsi i miasteczko, do których należy między innymi szczęśliwe Vetschau, a które tworzą prawdziwe oazy archeologiczne wśród niszczących swoją jedynością płaszczyn Brandenburgskich. Przedwzyskiem zwraca uwagę zachowany jeszcze w całej pierwotnej nieskazitelności strój małowniczy mieszkańców, a zwłaszcza mieszkanek Sprewaldu. Mężczyźni zajmują się przeważnie rybactwem, kobiety pomagają im w tym zawody, w szczególności zaś wypadkach rekreatują się z młodych matek sprowadzkich zastępy mamek, wynajmowanych przez bogatych berlińczyków dla swoich pociech. Do szukania tego „towaru” przeważnie w Sprewaldzie przychodzi się tyliz małowniczości stroju pochodzących z różnych stron wieśniaczek, ile kwitnący, czerstwy wygląd ich i oczywiste pomyślny stan zdrowia dzięki higienicznemu warunkom nieskazionego zepsuciem miejskim ich życia. Szerokie krochmalone spódnice i skrzydlate koronkowe czepce korzystnie odbijają na festiwalu od spódnicy modnych strojów, służąc za najlepszą propagandę zachowania ubioru ludowego.

A wszystko to z racji skarbów amerykańskiego, który tym razem nie okazał się błagą, ale najprawdziwszą, szczęśliwą rzeczywistością.

Czy jesteś członkiem L. O. F. P.

RADJO-PROGRAM

WARSZAWA fala 1395
Niedziela 9 czerwca

10.15. Transm. Naboż. z Katedry Wil.
11.45—11.55. Kom. Powsz. Wyst. Kraj. w Poznaniu.
11.56. Sygnał czasu z Warszawy.
12.00—13.00. Transm. z Sali Rady Miejskiej.
13.00. Kom. meteor.
14.00. Odczyt z działu „Rolnictwo”.
14.20. Odczyt z działu „Rolnictwo”.
14.40. Odczyt z działu „Rolnictwo”.
15.00. Transm. rozgrywek o „Puchar Narodów”.
17.00. Koncert orkiestry dętej.
18.35. Odczyt z działu „Przyrodznawstwo”.
19.00. Rozmaitości.
19.20. Odczyt p. t. „Dzieje nowożytne Japonii”.
19.45—19.55. Nadprogram i kom.
19.56—20.00. Sygnał czasu z Warsz.
20.00. Słuchowisko wesole z Wilna.
20.30. Koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej.
21.00. Kwadrans literacki.
21.15. Dalszy ciąg koncertu wieczornego.
22.00. Kom. lotn. i meteor.
22.05. Odczyt p. t. „Tegoroczne nagrody literackie”.
22.25. Kom. P.A.T.
22.40. Kom. polic. sport. nadpr.
23.00—24.00. Transm. muzyki tan.

Poniedziałek 10 czerwca

11.56. Sygnał czasu z Warsz.
12.10—12.50. Muzyka z płyt gramof.
12.50—13.00. Kom. Powsz. Wyst. Kraj.
13.00. Kom. roln. i meteor.
14.50. Kom. meteor. i gosp.
15.10. Odczyt z cyklu „O wyborze zawodu”.
15.35. Tygodniowy przegląd komunikacyjny.
15.15. Kącik artystyczny L. S. G.
16.00—16.45. Muzyka z płyt gramof.
17.00. Odczyt „Z zagadnień wymiaru sprawiedliwości”.
17.25. Odczyt z cyklu org. przez Min. W. R. i O. P.
17.55. Transm. muzyki tan.
18.45—18.55. Kom. P.W.K.
18.55. Rozmaitości.
19.15. Lekcja języka franc.
19.40—19.55. Nadprogram i kom.
19.56—20.00. Sygnał czasu z Warsz.
20.30. Koncert międzynarodowy z Berlina.
22.00. Kom. lotn. i meteor.
22.05. Prezentacja przed mikrofonem zagranicznym ekip.
22.25. Kom. P.A.T.
22.40. Kom. polic. sport. nadpr.
23.00—24.00. Transm. muzyki tan.

Doświadczony korepetytor

przyjmie kondycję na miejscu względnie na wsi. Wiadomość w Administracji „Życie Nowogródzkie”. 1042—5

Pokój z utrzymaniem na lato do 1000 wyłączenia w majątku 3 km. od kolei między Nowojelnią a Motyczką. Blizsze szczegóły w Związku Ziemiaków, ul. Kościelna 34. 1043—3

Sportowe artykuły rybołówstwo

PO CENACH KONKURENCYJNYCH poleca

Składnica sportowa

Wilno, Wileńska 10.

Związkom sportowym rabat i spłaty ratowe. 1027—1

FORD po remoncie starter,

nowe gumy
Okazyjnie sprzedam
za 3.000 zł.

Warszawska Sp. Myśliwska

Wilno, Wileńska 10.

Zgubiona legitymacja cs. bista wydana przez naczelnika policji m. Baranowicz dnia 8.I.1927 r. za Nr. 2833 na imię Cyla Zeilkowicza Szeptyckiego 40—unieważnia się. 1039—3

Pierwszorzędny zakład krawiecki
LONGIN KULIKOWSKI

WILNO, Wielka 13

Duży wybór materiałów w najlepszych gatunkach. Gotowe ubrania męskie i damskie, oraz przyjmuję zamówienia z prowincji 1028-2

Spółdzielnia Bazar Przemysłu

Wilno, ul. Zamkowa 8 poleca, ca. po cenach hurtowych i detalicznych, wyroby ludowe ze wszystkich dzielnic Polski. 1026—1

Ford-Landoleet na biegu dobry, jestrowany w Województwie Nowogródzkim tanio sprzedam. Szczegóły: Lida, 3 Maja 36. 1049—6

Zgubiono dowód osobisty (karta asyłu) wydany przez Starostwo Nieświeżkie na imię P. Zubow Zalaiewa w roku 1924.

Karuzela do sprzedania. Dowiedzieć się: Nowogródek 3-go Maja Nr. 7. 1033—4.

Plac do sprzedania połącz. przy ul. Słonimskiej. Dowiedzieć się: Nowogródek, Szpital Sejmikowy Jerzow. 1036—2

Skradziona mi na dworcu Wschodnim w Warszawie dnia 15 maja r. b. legitymację Nr. 756 na krzyż „Virtuti Militari”—unieważniam. Jan Uzczywek, os. Zacierzewo, gm. Świerżeńskiej, pow. Stołpeckiego. 1038—3

Farbiarnia i pralnia chemiczna plisowania
„Express” KULBIS
przjmuje ubrania z prowincji i za zaliczeniem poczta
Prasowanie ubrań na-poczekaniu.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKI
Wacław Andrukowicz
firm. „H. Rusiecki”
WILNO, Zamkowa 10. 1022-2

OGŁOSZENIE

Komenda Wojewódzka Policji Państwowej w Nowogródce podaje do wiadomości, że w dniu 1 lipca r. b. o godz. 11 przy magazynie wymienionej Komendy (Zaułek Ogrodowy Nr. 5 w Nowogródce) odbędzie się sprzedaż z licytacji: 36 siedel niekompletnych, 500 sztuk skórzanych pasów policyjnych, 2 liczniki „Siemens’a” na prąd zmienny po 120 volt jeden na 5—drugi na 10 amper. w dobrym stanie i inne przedmioty gospodarstwa, umundurowania i zaopatrzenia należące się do użytku P. P.
Przeznaczone na sprzedaż przedmioty można będzie oglądać w dniu licytacji od godz. 8-ej. Składanie wadium nie obowiązuje.

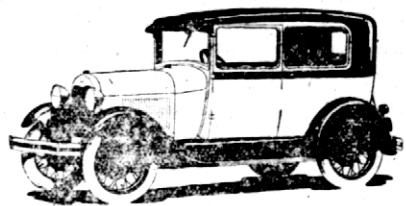
1050-2
KOMENDANT WOJEWÓDZKI P. P.
z. r. **KUROCZYCKI, Komisarz**

PRZETARG

Na dzierzawę sadu owocowego (jabłonie, grusze) na przestrzeni około 6 ha, należącego do Państwowej Szkoły Rolniczej w Różance. Poczta Różanka Pacowska. Oferty składać na miejscu w dniu przetargu t. j. 17 czerwca o godz. 12 tej. Wymagana kaucja 100 zł. Dojazd st. kol. Różanka nad Niemnem. 1051

Kierownictwo Szkoły.

NOWY FORD

Nowy Ford „TUDOR” Sedan

Wytworny wygląd, silna konstrukcja. Wóz, stojący na poziomie najtrudniejszych zadań. Wyposażony w stalową karoserję, sześciopunktowy system, szybą ochronną z nierozpryskującego się szkła „Triplex”, szerokie drzwi, zapewniające wygodny dostęp do wnętrza. Dość miejsca na 5 osób. Silnik rozwija moc 40 KM. Niespotykana akceleracja i łatwość prowadzenia. —

Przedstawiciel: „Syndykat Rolniczy w Baranowiczach”
spółdzielnia z ogrn. odpow.

Gimnazjum Humanistyczne Koedukacyjne
MAGISTRATU m. LIDY
(z prawami Gimnazjów Państwowych).

Dyrekcja gimnazjum podaje do wiadomości, iż **EGZAMINY WSTĘPNE** odbędą się: do kl. I dnia 28 czerwca o godz. 9-ej do kl. II, III, IV, V, VI, VII, VIII w terminie od 17-go do 22-go czerwca
Podania przyjmuje się do 15 czerwca włącznie.
Lida, dn. 3 czerwca 1929 r. 1048

Do podania musi być dołączone
1) Metryka urodzenia,
2) świadectwo szczenienia ospy,
3) 2 fotografie,
4) 10) zł. tytułem wpisowego,
5) Świadectwo szkolne, jeżeli kandydat(k) uczęszczał (a) do innej szkoły,
6) Kandydaci do kl. VIII prócz tego muszą uzyskać zezwolenie Kuratorium Szkoln.
DYREKCJA.

OGŁOSZENIE

WYDZIAŁ

Powiatowy Sejmiku Nowogródzkiego podaje do wiadomości, iż

LECZNICA dla ZWIERZĄT

przy ulicy Siennej róg Korelickiej w NOWOGRÓDKU pod kierownictwem Lekarza Weterynarji **CHAŻBIJEWICZA** została uruchomiona

i przyjęcie chorych zwierząt, oprócz niedziel i dni świątecznych, odbywa się codziennie w godzinach od 9-ej do 12-ej. w wypadkach nagłych o każdej porze.

Również przyjmowane są zwierzęta dla leczenia klinicznego. Nowogródek, dnia 5 czerwca 1929 r.

(—) **J. Hryniewski**

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
STAROSTA

1037—8

DOBRY SPORTOWY
CH. DINCES

Wilno, Wielka 15. Tel. 10-46.

PRZYBORY DO WSZELKICH SPORTÓW I WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
Ceny konkurencyjne. — Dogodne warunki spłat.
Cenniki na żądanie — gratis. 1921-3

PRZESZŁOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ

raz różnorodne sprawy każdego człowieka określa i wyjaśnia z linii rąk i twarzy

slowny **CHROMANTIA**

Grafolog **WASILEWSKI**

Nowogródek, Hotel Warszawski, Pilsudskiego Nr. 3.

Przyjmuje od godz. 10 r. do 8 wiecz. 1045-2.

Ognisko RESTAURACJA Ognisko

Bufet obficie zaopatrzony. Wódki, likiery, wina krajowe i zagraniczne. Kuchnia pod kierownictwem rutynowanego kuchmistrza.

W czasie obiadów od 2—4 kolacyj od 9—12 przygrywa znakomity jazz - band
Codziennie odbędzie się od godz. 10 wieczór Danzig Z poważaniem Karsznicki.

1044-5

K U P O N

na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogródzkiego”.
Wyciąć i załaczyć do listu.